

Espoon kaupungin konsernitilinpäätösanalyysi 2014

Versio : 7.5.2015

Bo-Erik Ekström / Rudolf Ekström B&MANs

Sisältö

- **Tausta ja tavoitteet**
- **Espoon kaupunki 2010-2014**
- **Espoon kaupunkikonserni 2014**
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

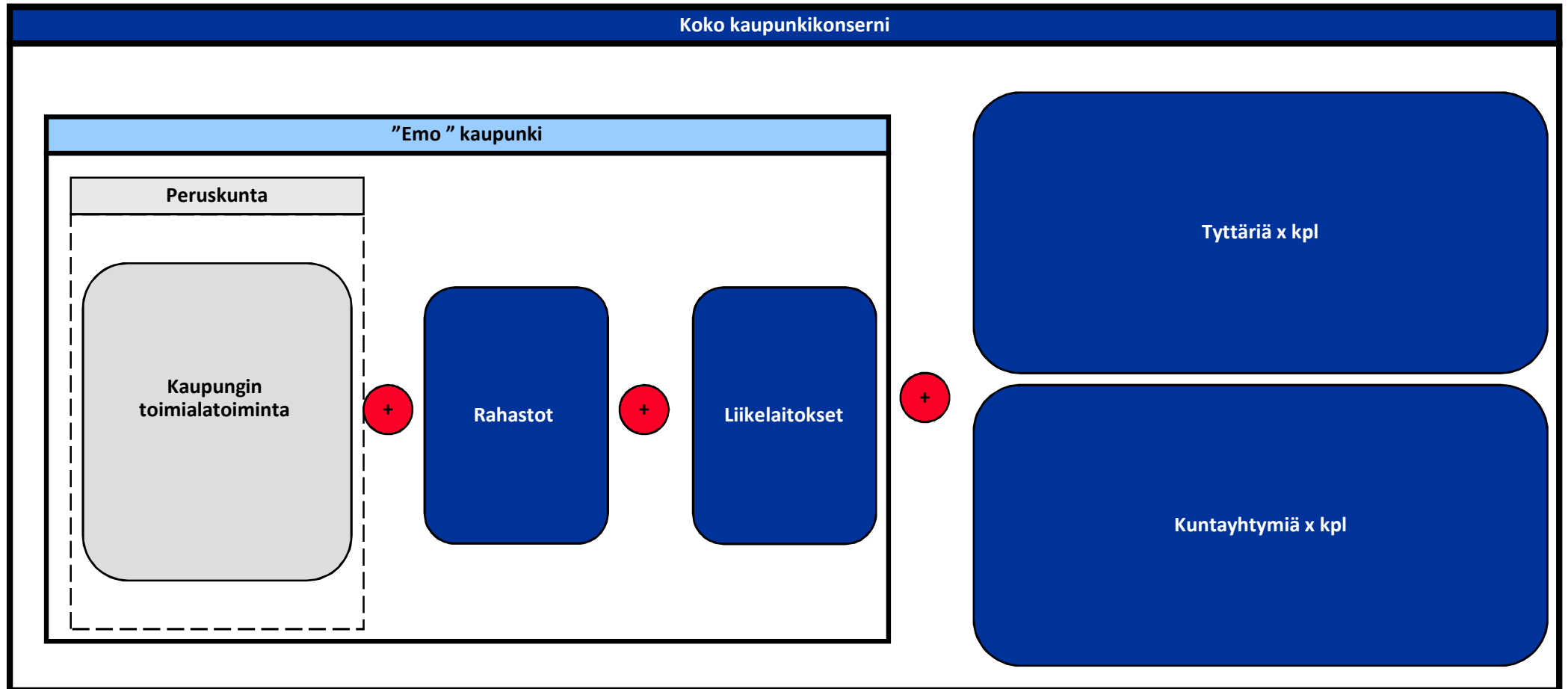
Kuntien konsernitilipäättöanalyysit

- *Kuntien tilipäättöanalyysien* tavoite on rakentaa kaupunkien taloudellisen tilan seurannalle uutta välinettä jo aiemmin lanseerattujen *Kuntakonsernianalyysien* oheen.

Seurannan kehittäminen helpottaa kuntien toiminnan ymmärtämistä sekä lisää sen läpinäkyvyyttä. Kuntatalouden tarkempi analysointi edesauttaa myös kuntataloudesta käytävän keskustelun tason ja kiinnostuksen kohenemistä. Analyysit on tehty yritystaloudellisesta näkökulmasta, mutta malli on kuitenkin räätälöity kuntataloudelle soveltaen olemassa olevia yritysanalyysityökaluja.

- Kuntakeskustelu on käynnistännyt lukuisia hankkeita. Näistä useimmat ovat julkisten tahojen omia strategisia tai poliittisia hankkeita. Yksityisen sektorin ja elinkeinoelämän osallistuminen keskusteluun on ollut vähäisempää. Yksi näistä avauksista on ollut Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVAn vuonna 2003 käynnistämä *Kaupunkitalous – hanke*, jonka yksi kantava ajatus oli, että kuntataloudesta käytävää keskustelua tulisi pyrkiä laajentamaan ja siirtämään uusille raiteille. Hankkeen *Pelastakaa Helsinki –* raportissa todettiin muun muassa, että kuntien talous tarvitsee riippumattoman analytikkotahon, joka seuraisi kuntien taloudellista kehitystä aiempaa tarkoituksenmukaisimmilla, tarkemmilla ja vertailukelpoisimmilla mittareilla. Raportissa todettiin myös, että median tulisi seurata ainakin suurimpien kaupunkien taloutta aiempaa laajemmin.
- Nämä *Kuntien tilipäättöanalyysit* yrittävät omalta osaltaan vastata tähän haasteeseen. Kutsumme kuntien asukkaita *asukasomistajiksi* soveltaen kuluttajaosuuskuntien asiakasomistaja-käsitettä, sillä kunnallisella toiminnalla on monia yhtäläisyyksiä juuri kuluttajaosuuskuntien kanssa. Kuntatalouden tarkasteleminen omistajan näkökulmasta avaa myös uusia vaihtoehtoja kuntien ongelmien ratkaisemiseksi muun muassa kehittämällä ja jalostamalla kuntakonsernien laajoja omaisuusmassoja.
- Verkkosivuille www.asukasomistajat.fi lisätään tilipäättöanalyysien *suppeat* versiot suurimmista kuntakonserneista sitä mukaa kun ne valmistuvat.

Suurkaupunkien konsernirakenne – B&MANs analyysi tehdään konserninäkökulmasta

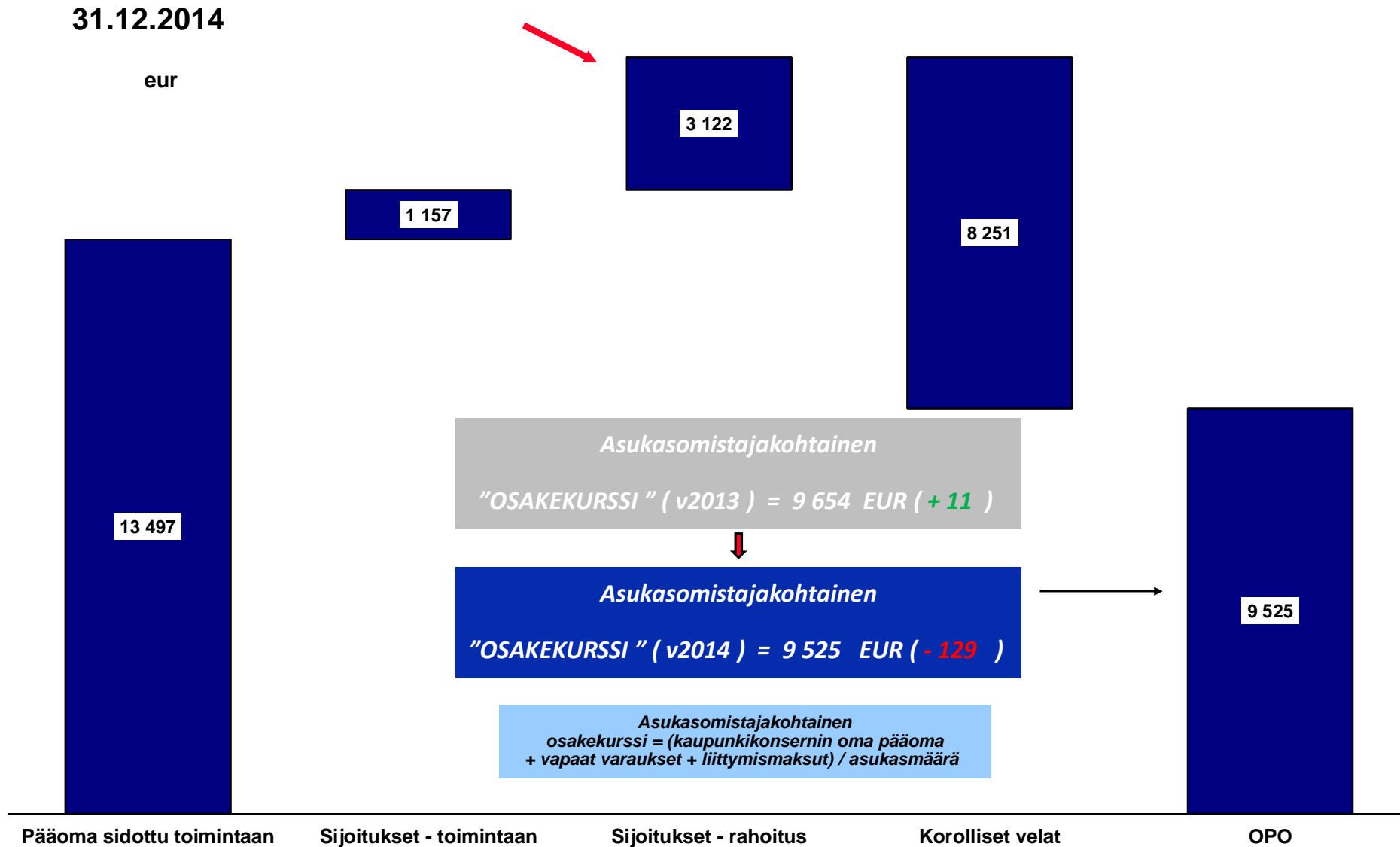

Sisältö

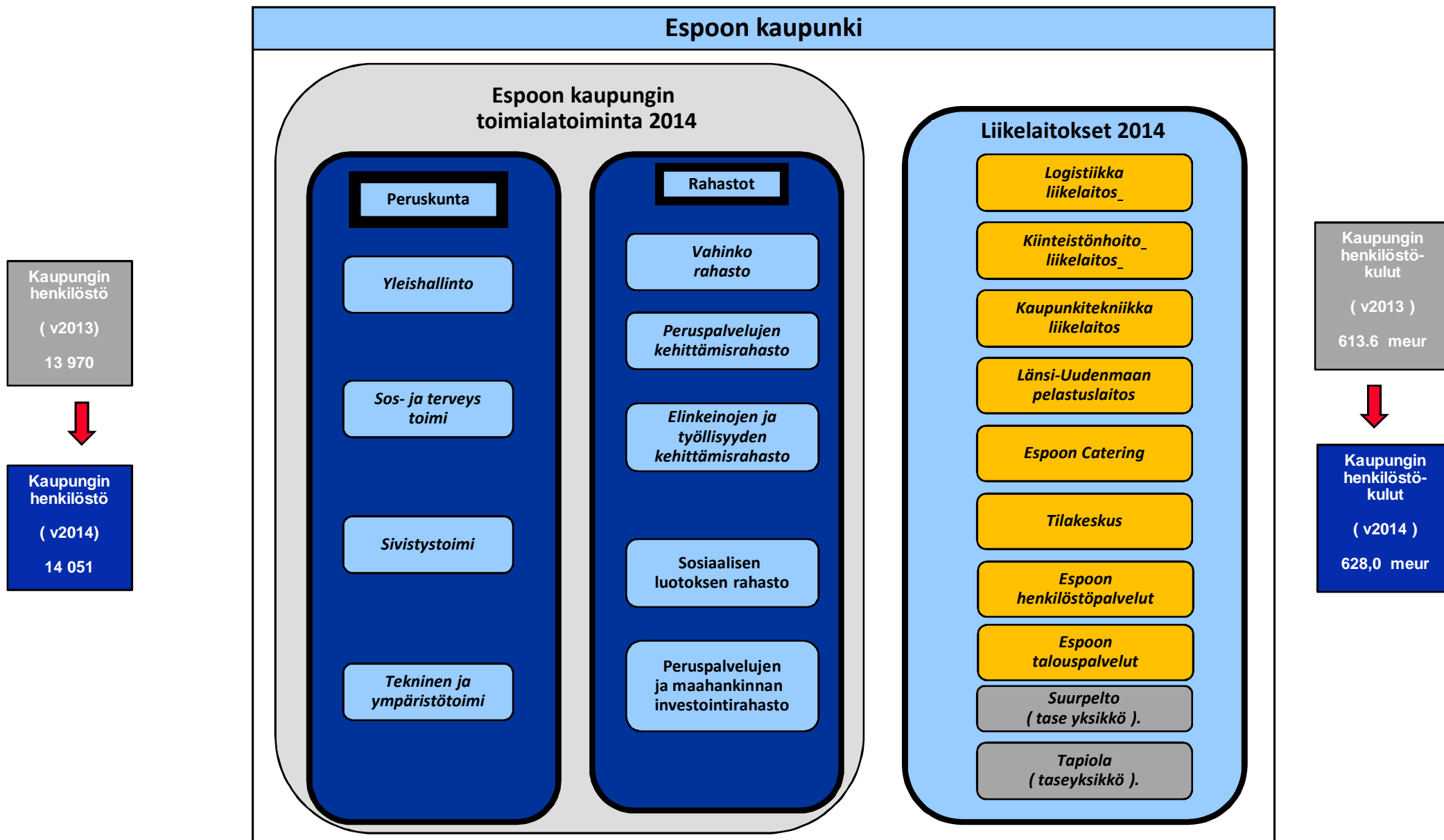
- Tausta ja tavoitteet
- **Espoon kaupunki 2009-2013**
- **Espoon kaupunkikonserni 2013**
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

Espoon *asukasomistajat* ovat suurten kaupunkien asukkaista kolmanneksi varakkaimpia – *liikeidea näkyy myös konsernitaseen rakenteessa*

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Espoon kaupungin rakenne vuonna 2014 - rahastoja 5 kpl ja liikelaitoksia 10 kpl

Verotulot nousivat 25,6 meur suhteessa edelliseen vuoteen – *kunnallisverokertymä oli vuonna 2014 lähes v 2013 tasolla (+ 7,9 meur) , yhteisöveron osuus kasvoi 12,0 meur ja kiinteistöverot 5,7 meur*

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	ERO (keur) 2014/2013	ERO(%) 2014/2013	5v CAGR
	<i>Kunnan tulovero</i>	1 137 028	1 129 132	1 067 500	1 023 609	1 000 318	7 896	0,70 %
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	121 003	108 968	116 129	144 527	120 446	12 035	11,04 %	0,12 %
<i>Kiinteistövero</i>	74 727	69 053	65 694	63 312	63 003	5 674	8,22 %	4,36 %
<i>Muut verot</i>	0	0	0	1	0	0		
Verotulot yhteensä	1 332 758	1 307 153	1 249 323	1 231 449	1 183 767	25 605	1,96 %	3,01 %
<i>Tulovero %</i>	18,00	17,75	17,75	17,75	17,75			

1 kunnallistuloveron tuotto Esossa = 63,2 meur

Valtionosuudet (netto) olivat 10,7 meur pienemmät suhteessa vuoteen 2013 – verotulojen tasaus on Espoossa korkea 185,7 meur, 600 eur/asukas.

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

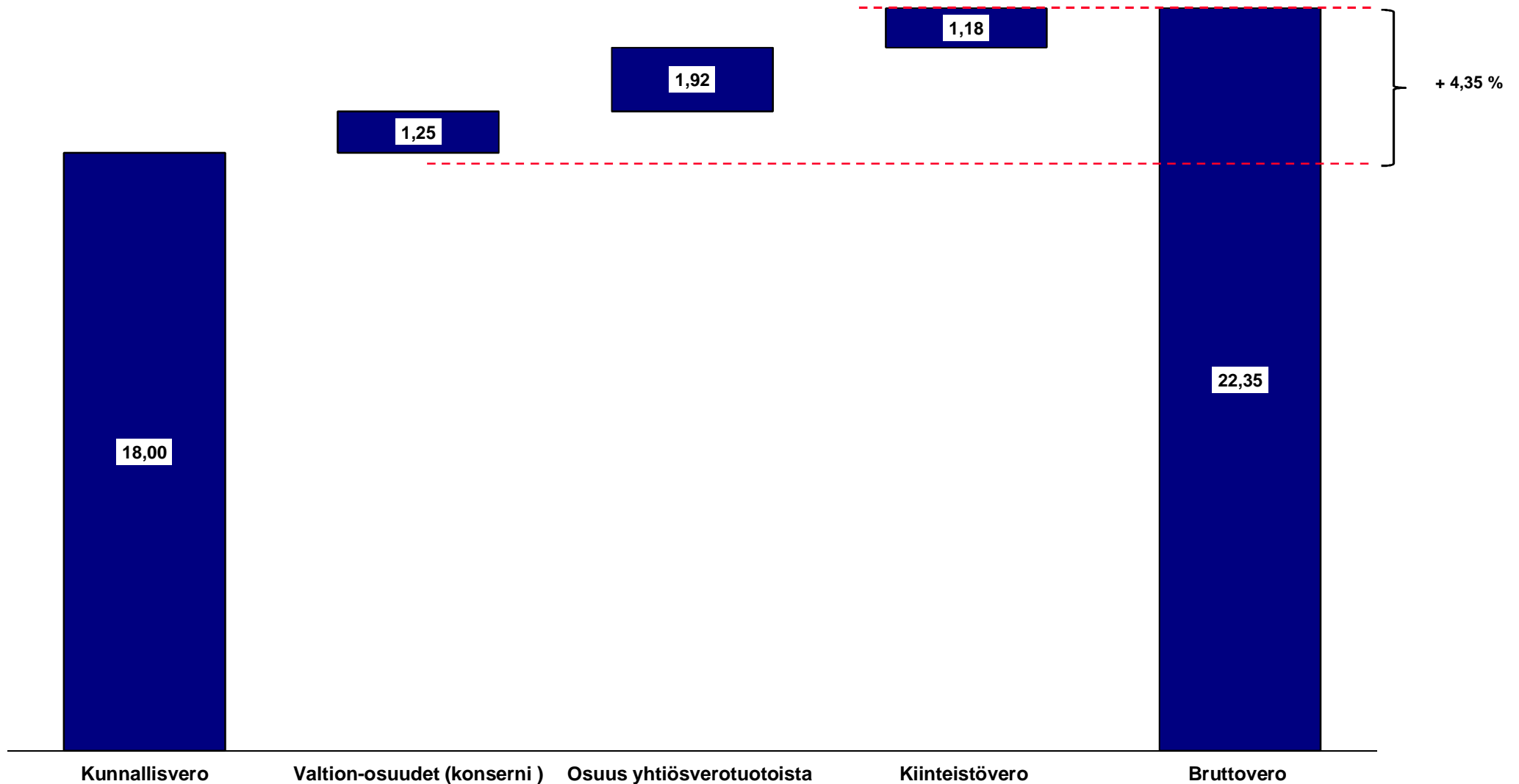
Espoon kaupunki	2010 Espoo	2011 Espoo	2012 Espoo	2013 Espoo	2014 Espoo	Muutos 2014/2013
Asukkaita	247 870	252 439	256 824	260 753	265 646	4 893
Veroprosentti	17,75 %	17,75 %	17,75 %	17,75 %	18,00 %	0,25 %
<i>Peruspalveluiden valtionosuus</i>	233 534	244 984	252 775	254 726	247 304	-7 422
<i>Opetus- ja kulttuuritoimi</i>	-30 706	-32 403	-32 503	-31 570	-31 553	17
<i>v2010 järjestelmämuutoksen tasaus</i>	-266			-266	-266	0
Valtionosuudet brutto	202 562	212 581	220 272	222 890	215 485	-7 405
Verotulojen tasaus	-178 173	-181 661	-172 105	-182 404	-185 717	-3 313
Valtionosuudet netto	24 389	30 920	48 167	40 486	29 768	-10 718

Kun yhden kunnallisveroprosentin tuotto = 63,2 meur niin Espoon kaupungin verotuloja tasataan 3 yksikön verran – eli ilman tasausta kaupungille riittäisi 15,00 % kunnallisverotaso

Espoon kaupungin bruttoveroprosentti vuonna 2014 oli 22,35 %

Bruttoveroprosentti vastaa sitä verotaso, jota kunnat joutuisivat kantamaan asukkailtaan ilman valtion ja kunnan välisiä tulonsiirtoja missä myös kiinteistövero peritään osana kunnallisveroa

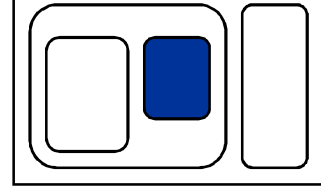

Tuloja kertyi kaupunki tasolla 17,5 meur enemmän suhteessa vuoteen 2013 – tulojen vuotuinen (5v) kasvuprosentti lähentelee nollaa (ilman v 2010 HSY transaktiota kuitenkin 4,1 %)

Data Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	ERO (keur) 2014/2013	ERO(%) 2014/2013	5v CAGR
<i>Myyntituotot</i>	64 545	62 691	51 091	52 475	47 600	1 854	2,96 %	7,91 %
<i>Maksutuotot</i>	104 464	110 155	107 115	92 593	78 539	-5 691	-5,17 %	7,39 %
<i>Tuet ja avustukset</i>	35 895	34 915	32 166	27 339	23 706	980	2,81 %	10,93 %
<i>Vuokratuotot</i>	0	0	21 226	19 492	0	0	0,00 %	0,00 %
<i>Muut tuotot</i>	65 835	70 982	41 103	53 750	74 507	-5 147	-7,25 %	-3,05 %
Toimintatuotot	270 739	278 743	252 701	245 649	224 352	-8 004	-2,87 %	4,81 %
Valmistus omaan käyttöön	60 399	49 760	63 865	54 099	7 955	10 639	21,38 %	66,00 %
<i>Satunnaiset tuotot</i>	0	0	0	0	234 878	0	0,00 %	
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	0	0	0	0	0,00 %	
Myyntivoitot/tappiot	0	0	0	0	234 878	0	0,00 %	
<i>Verotulot</i>	1 332 758	1 307 153	1 249 323	1 231 448	1 183 767	25 605	1,96 %	3,01 %
<i>Valtionosuudet</i>	29 769	40 485	47 526	30 920	24 390	-10 716	-26,47 %	5,11 %
Verot ja valtionosuudet	1 362 527	1 347 638	1 296 849	1 262 368	1 208 157	14 889	1,10 %	3,05 %
	80,4 %	80,4 %	80,4 %	80,8 %	72,1 %	85,0 %		
" Liikevaihto "	1 693 665	1 676 141	1 613 415	1 562 116	1 675 342	17 524	1,05 %	0,27 %

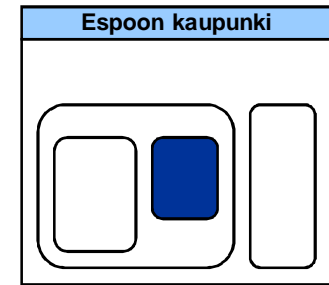
Espoon Veden
Myyntivoitto /
HSY fuusio

Kaupungilla on sähkötoiminnan myynnistä kertyneitä voittovaroja rahastoitu joidenka käyttötarkoituksesta on sovittu - rahastojen vuoden 2014 nettotulos oli hyvä 39,4 meur

Espoon kaupungin rahastot 2014	Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto	Peruspalvelujen kehittämisrahasto	Einkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto	Vahinkorahasto	Sosiaalisen luototuksen rahasto	Yhteensä
Tulot	0	0	126	902	58	1 086
Menot	68	0	0	539	160	767
Toim.kate	-68	0	126	363	-102	319
Poistot	0	0	0	0	0	0
Liikevoitto	-68	0	126	363	-102	319
Rahoituskulut	-2 038	-282	-204	-68	0	-2 592
Rahoitustuotot	30 135	11 031	516	68	6	41 756
Verot	0	0	0	0	0	0
Nettotulos	28 029	10 749	438	363	-96	39 483
Peruspääomakorvaus	0	0	0	0	0	0
Tulos	28 029	10 749	438	363	-96	39 483

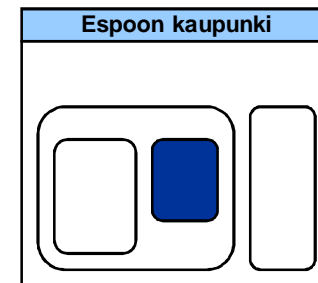
Kaupungin rahastoihin on korvamerkattu 574,3 meur voittovaroja joista 543,3 meur on vielä käyttämättä = emo kaupungin kassassa – rahastotoiminta on tuottanut yhteensä yli 100 meur niiden perustamisesta

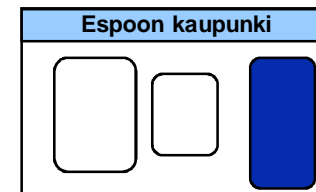
Espoon kaupungin rahastot 2014		Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto	Peruspalvelujen kehittämisrahasto	Einkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto	Vahinkorahasto	Sosiaalisen luotuksen rahasto	Yhteensä
Mihin sidottu	<i>Sidottu toimintaan</i>	577	-98	10 430	452	2 336	13 697
	<i>Sijoitukset toimintaan</i>	0	0	17 267	0	0	17 267
	<i>Sijoitukset - rahoitus</i>	469 668	46 088	22 514	5 042	0	543 312
	Sidottu pääoma	470 245	45 990	50 211	5 494	2 337	574 277
Miten rahoitettu	<i>Lainat kaupungilta/kunnalta</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Muut rahottajat</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Korolliset velat</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Oma pääoma</i>	470 245	45 990	50 211	5 494	2 337	574 277
	Peruspääoma	367 991	45 990	50 211	5 494	2 337	472 023

102,2 meur

Kaupungin peruspalvelujen kehittämisrahastosta otettiin vuoden 2014 aikana käyttöön 40 meur – lähes rahastojen toiminnasta vuoden aikana kertynyt kassavirta

Cash Flow Rahastot 2014	Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto	Peruspalvelujen kehittämisrahasto	Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto	Vahinkorahasto	Sosiaalisen luototuksen rahasto	Yhteensä
Rahoituslaskelma						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-68		126	363	-103	318
Poistot ja arvonalentumiset						0
Rahoitustuotot ja kulut	28 097	10 749	312	0	7	39 165
Vuosikate						0
Satunnaiset erät						0
Tulorahoituksen korjaukset						0
Toiminnan rahavirta	28 029	10 749	438	363	-96	39 483
Investointimenot						0
Rahoitusosuudet inv.menoihin						0
Pysyvien vastaavien luovutustulot			2 069	0	0	2 069
Investointien rahavirta	0	0	2 069	0	0	2 069
Toiminnan ja investointien rahavirta	28 029	10 749	2 507	363	-96	2 774
Antolainasaamisten lisäykset						0
Antolainasaamisten vähennykset			100			100
Antolainauksen muutokset	0	0	100	0	0	100
Pitkäaikaisten lainojen muutos kunnalta						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys						
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Lainakannan muutokset	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	-40 000	0	0	200	-39 800
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset						0
Vaihto-omaisuuden muutos						0
Saamisten muutos	-117	2 708	-652	-452	-313	1 174
Saamisten muutos muilta			-4	1 000	209	1 205
Korottomien velkojen muutos		98		-244		-146
Muut maksuvalmiuden muutokset	-117	2 806	-656	304	-104	2 233
Rahoituksen rahavirta	-117	-37 194	-556	304	96	-37 467
Rahavarojen muutos	27 912	-26 445	1 951	668	0	4 086

Espoolla oli 10 liikelaitosta – *joista kertyi vuonna 2014 liikevaihtoa 493,6 meur siitä Tilakeskuksen osuus 207,2 meur – peruspääomakorvauksia kanavoidaan takaisin peruskuntaan 28,3 meur edestä (pääosin Tilakeskuksen toiminnasta kertyneitä voittovaroja)*

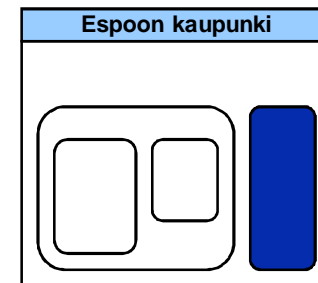
Data Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

keur

Liikelaitokset 2014	Espoon logistiikka	Kaupunkitekniikka liikelaitos	Kiinteistöpalvelut liikelaitos	Espoon Henkilöstöpalvelu	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	Tilakeskus	Espoo Catering	Suurpelto TY	Tapiola TY	Espoo Talouspalvelu	Yhteensä
Tulot	32 560	50 778	59 717	7 976	34 544	207 214	44 343	11 899	33 240	11 361	493 632
Menot	35 235	50 538	56 879	7 121	32 553	125 453	42 871	6 062	21 018	10 533	388 263
Toiminta kate	-2 675	240	2 838	855	1 991	81 761	1 472	5 837	12 222	828	105 369
<i>Poistot</i>	2 667	117	74	45	1 679	46 292	35	5 058	3 226	0	59 193
Liikevoitto	-5 342	123	2 764	810	312	35 469	1 437	779	8 996	828	46 176
	-16,41 %	0,24 %	4,63 %	10,16 %	0,90 %	17,12 %	3,24 %	6,55 %	27,06 %	7,29 %	9,35 %
Rahoituskulut	0	-3	-260	0	-24	-93	0	0	0	-6	-386
Rahoitustuotot	1	1	1	1	0	39	2	36	2	0	83
Verot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettotulos	-5 341	121	2 505	811	288	35 415	1 439	815	8 998	822	45 873
	-16,40 %	0,24 %	4,19 %	10,17 %	0,83 %	17,09 %	3,25 %	6,85 %	27,07 %	7,24 %	9,29 %
<i>Peruspääomakorvaus</i>	-65	-19	-3	-25	0	-28 157	-18	0	0	-30	-28 317
Tulos	-5 406	102	2 502	786	288	7 258	1 421	815	8 998	792	17 556
	-16,60 %	0,20 %	4,19 %	9,85 %	0,83 %	3,50 %	3,20 %	6,85 %	27,07 %	6,97 %	3,56 %

Espoon kaupungin liikelaitosten sidottu pääoma oli vuoden 2014 lopussa 886,4 meur – *valtaosa (714,9 meur) sidottu Tilakeskuksen toimintaan.*

keur

Liikelaitokset 2014	Espoon logistiikka	Kaupunkitekniikka liikelaitos	Kiinteistöpalvelut liikelaitos	Espoon Henkilöstöpalvelu	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	Tilakeskus	Espoo Catering	Suurpelto TY	Tapiola TY	Espoo Talouspalvelu	Yhteensä
<i>Sidottu toimintaan</i>	16 336	4 432	5 880	2 298	1 874	614 354	8 257	61 809	53 971	0	769 211
<i>Sijoitukset</i>	0	0	0	0	0	100 543	0	16 184	1 035	0	117 762
<i>Kassa</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sidottu pääoma	16 336	4 432	5 880	2 298	1 874	714 897	8 257	77 993	55 006	0	886 973
<i>Lainat kaupungilta/kunnalta</i>	0	0	0	556	1 456	0	0	0	0	0	2 012
<i>Muut rahoittajat</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Korolliset velat</i>	0	0	0	556	1 456	0	0	0	0	0	2 012
<i>Oma pääoma</i>	16 336	4 432	5 880	1 742	418	714 897	8 257	77 993	55 006	0	884 961
<i>Peruspääoma</i>	1 309	389	478	5 209	0	563 147	358	0	0	600	571 490
<i>Peruspääoman tuottovaatimus</i>	4,97 %	4,88 %	0,63 %	0,00 %	0,00 %	5,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	4,95 %
<i>OPOn %(faktinen)</i>	0,40 %	0,43 %	0,05 %	1,44 %	0,00 %	3,94 %	0,22 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	3,20 %

Kaupungin kustannuskehitys suhteessa tuloihin kehittyvät epäsuotuisasti – kaupungin kustannusmassa nousee lähes 6 % vuosivauhtia ja tuotot (ilman HSY transaktiota) vastaavasti 4 % - lähes 2 prosenttiyksikön ero joka siis näkyy liiketuloksessa – tänä vuonna jo 51,7 meur tappiollista.

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	ERO (keur) 2014/2013	ERO(%) 2014/2013	5v CAGR
" Liikevaihto "	1 693 665	1 676 141	1 613 415	1 562 116	1 675 342	17 524	1,05 %	0,27 %
<i>Palkat ja palkkiot</i>	485 253	472 778	462 070	444 375	421 744	12 475	2,64 %	3,57 %
<i>Eläkekulut</i>	115 078	112 852	104 013	100 803	97 245	2 226	1,97 %	4,30 %
<i>Muut hlö sivukulut</i>	27 652	27 928	25 717	34 054	26 854	-276	-0,99 %	0,73 %
Henkilöstökulut yhteensä	627 983	613 558	591 800	579 232	545 843	14 425	2,35 %	3,57 %
Palvelujen ostot	713 124	685 761	660 235	615 087	534 874	27 363	3,99 %	7,46 %
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	70 784	73 343	71 140	72 029	66 076	-2 559	-3,49 %	1,74 %
Avustukset	150 399	142 035	131 214	120 435	115 024	8 364	5,89 %	6,93 %
Muut toimintakulut	65 527	59 108	7 771	6 430	49 417	6 419	10,86 %	7,31 %
Toiminnan menot	1 627 817	1 573 805	1 512 833	1 438 875	1 311 234	54 012	3,43 %	5,56 %
Toimintakate	65 848	102 336	100 582	123 240	364 108	-36 488	0	
Poistot	117 578	108 677	116 477	95 917	88 879	8 901	8,19 %	7,25 %
Liikevoitto	-51 730	-6 341	-15 895	27 323	275 229	-45 389		
Kustannusmassa (toimintamenot + poist	1 745 395	1 682 482	1 629 310	1 534 792	1 400 113	62 913	3,74 %	5,67 %

Espoon Veden
Myyntivoitto /
HSY fuuusio

Rahoitustoiminnan tulos oli 11,2 meur pienempi suhteessa edelliseen vuoteen – vaikka kustannustaso on ollut nousussa niin kaupunki kattaa ne aktiivisella sijoitustoiminnalla – kaupunki teko nollatuloksen eli ei kerännyt liikaa kunnallisverotuloja

Espeen kaupungin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	ERO (keur) 2014/2013	ERO(%) 2014/2013	5v CAGR
Liikevoitto	-51 730	-6 341	-15 895	27 323	275 229	-45 389		
<i>Korkotuotot</i>	15 688	14 621	14 982	15 661	13 310	1 067	7,30 %	4,20 %
<i>Muut rahoitustuotot</i>	44 130	53 508	34 980	24 086	47 861	-9 378	-17,53 %	-2,01 %
<i>Korkokulut</i>	-3 661	-2 832	-3 171	-3 751	-3 589	-829	29,27 %	0,50 %
<i>Muut rahoituskulut</i>	-4 906	-2 859	-1 889	-18 665	-3 779	-2 047	71,60 %	6,74 %
Rahoitusnetto	51 251	62 438	44 902	17 331	53 803	-11 187	-17,92 %	-1,21 %
Arvon alentumiset	0	0	-2366	0	-42	0		
Netto tulos	-479	56 097	26 641	44 654	328 990	-56 576	-100,85 %	

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Espoon kaupunki

keur

Espeen kaupunki 2014	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espeen Kaupunki
Tulot	1 666 561	1 086	493 632	-467 614	1 693 665
Menot	1 706 402	767	388 263	467 614	1 627 817
Toimintakate	-39 841	319	105 369	0	65 848
Poistot	58 380	0	59 193	-5	117 578
Liikevoitto	-98 221	319	46 176	5	-51 730
	-5,89 %	29,37 %	9,35 %		-3,05 %
Rahoituskulut	-5 959	-2 592	-386	370	-8 567
Rahoitustuotot	18 092	41 756	83	-112	59 818
Peruspääomakorvaus	28 575		-28 317	-258	0
Väh.osuus + muut tyttäret					0
Nettotulos	-57 513	39 483	17 556	5	-479

Espeen kaupunki 2014	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espeen Kaupunki
Sidottu toimintaan	641 441	13 697	769 211		1 424 349
Sijoitukset - toimintaan	1 212 203	17 267	117 762	-573 502	773 730
Sijoitukset - rahoitus	148 114	543 312	0	0	691 426
Sidottu pääoma	2 001 758	574 277	886 973		2 889 505
Korolliset velat	355 645	0	2 012	-2 012	355 645
Oma pääoma	1 646 112	574 277	884 961	-571 490	2 533 860
Peruspääoma			571 490		

Data : Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

keur

Vuoden 2014 kaupungin toiminnan kassavirta investointien jälkeen oli peräti 135,0 meur negatiivinen , lainoja nostettiin ainoastaan 17,0 meur edestä , käyttöpääomasta vapautui 26,9, meur ja kassavaroja vähennettiin 90 meur , josta siis 40 meur perustoiminnan investointirahastosta.

Eli oikeaoppisesti , vaikka investoinnit olivat suhteessa edelliseen vuoteen 95 meur korkeammat , niin ne rahoitettiin pääosin purkamalla kassavaroja eikä ottamalla uutta lainaa – tämä siis kaupunkitasolla

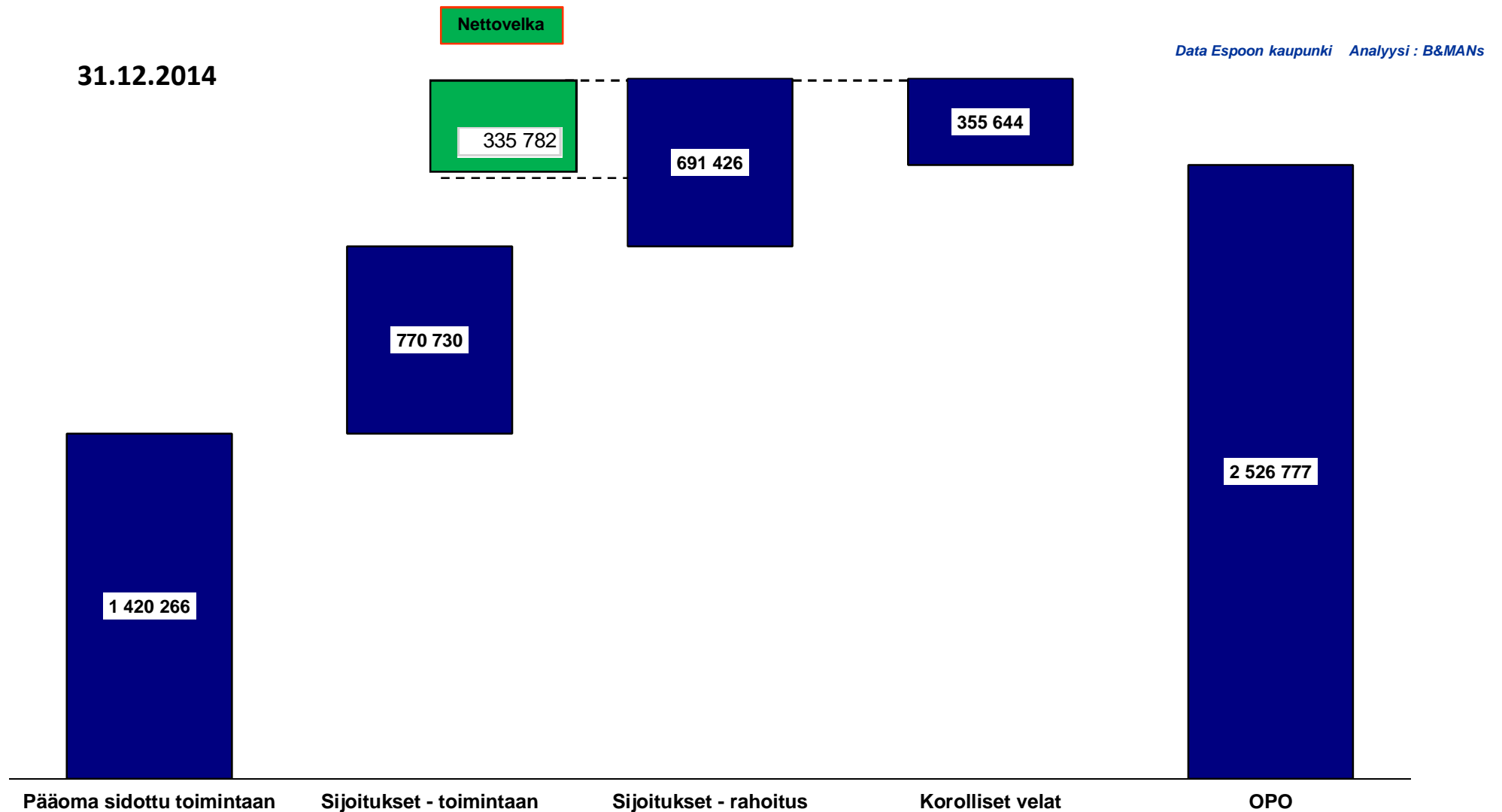

Espoon kaupunki				
Rahoituslaskelma	2014	2013	Muutos 2014/2013	
Vuosikate	117 098	164 774	-47 676	
Satunnaiset erät	0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-26 345	-34 781	8 436	
Toiminnan rahavirta	90 753	129 993	-39 240	
Investointimenot	-320 189	-224 938	-95 251	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	59 875	45 514	14 361	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	34 547	37 173	-2 626	
Investointien rahavirta	-225 767	-142 251	-83 516	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-135 014	-12 258	-122 756	
Antolainasaamisten lisäykset	-500	-398		
Antolainasaamisten vähennykset	682	1 096		
Antolainauksen muutokset	182	698		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	117 000	116 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-42 541	-62 730		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-57 479	93 207		
Lainakanna muutokset	16 980	146 477		
Oman pääoman muutokset	0	0		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-65	313		
Vaihto-omaisuuden muutos	-136	278		
Saamisten muutos	21 375	24 636		
Korottomien velkojen muutos	5 766	-596		
Muut maksuvalmiuden muutokset	26 940	24 631		
Rahoituksen rahavirta	44 102	171 806		
Rahavarojen muutos	-90 912	159 548		
Rahavarat 31.12.	691 426	782 338		
Rahavarat 1.1.	782 338	622 791		

Data Espoon kaupunki

Analyysi : B&MANs

Espoon kaupunki on velaton – nettovelka on siis **positiivinen** 337,9 meur – suurista kaupungeista ainoa

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Espoon kaupunki 2010-2014
- **Espoon kaupunkikonserni 2014**
- Espoon kaupunkikonserni - yhteenveto

Espoon kaupungin tytäryhtiötoiminta – *viisi laajempaa kokonaisuutta*

2014

Espoon kaupungin konserni

Espoon kaupunki

Arava

1 601 Espoon Asunnot Oy

Liiketoiminta

1 603 Espoon Toimistotalo Oy
 2 604 Espoon Virastotalo Oy
 3 607 Tapiolan Urheilutalo Oy
 4 608 Kaupinkallion Paikoitustalo Oy
 5 610 Leppävaaran Pysäköinti Oy
 6 613 WeeGee Oy
 7 615 Espoon Matkailu Oy
 8 623 Länsimetro Oy
 9 624 Espoon toimitilat Oy
 10 633 Tapiolan Liiketalo Oy
 11 635 Suurpellon Markkinointi Oy
 12 638 Elä ja Asu Oy

Kuntayhtymät

1 701 Pääkaupunkiseuden yhteistyövaltuuskunta (YTV)
 2 702 Uudenmaan liitto
 3 703 Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri
 4 704 Kärkulla Samkommun
 5 705 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä
 6 706 Eteva
 7 708 Samkommunen för Västra Nylands folkhögsskola
 8 709 Espoon seudun koulutus kuntayhtymä
 9 710 EVTEK-kuntayhtymä
 10 711 HSY -kuntayhtymä
 11 712 HSL-kuntayhtymä
 12 707 Samk. för hufvudstadsregionens svs. yrkeskolo

Säätiöt

1 619 Espoon Taide- ja Tietotekniikkasäätiö
 2 620 Espoon Kaupunginteatterisäätiö
 3 621 Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö
 4 622 Espoon taidemuseosäätiö

Kiinteistöt

1 609 Koy Espoon Keskuksen Pysäköintitalo
 2 612 Koy Sokinsuonkuja 4
 3 616 Koy Koskelonteollisuus 1
 4 617 Koy Koskelonteollisuus 2
 5 618 Koy Koskelonteollisuus 3
 6 625 KOY Otaniemen Tiedeasunnot
 7 626 KOY WLC
 8 627 KOY Olarinluoma 15
 9 629 Kiinteistö oy Kielas
 10 628 Kiinteistö Oy Espoon Suviniityn Pysäköinti
 11 630 Kiinteistö Oy Jousenpuiston Pysäköinti
 12 631 Kiinteistö Oy OPINMÄEN KAMPUS
 13 632 Koy Espoon Sairaala
 14 634 Kiinteistö Oy Tapiolan Kulttuuritori
 15 636 Koy Matinkylän Bussiterminaali
 16 637 Koy Matinkylän Liityntäpysäköinti

Energia

1 Myyty - ei toimintaa

Yhteenveto: Espoon kaupungin konsernituloslaskelma

Espoon kaupunki 2014	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki	Arava toiminta	Energia toimintaa harjoittavat	Kiinteistö toimintaa harjoittavat	Kunnalista liiketoimintaa harjoittavat	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät (En osuus)	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki (konserni)
Tulot	1 666 561	1 086	493 632	-467 614	1 693 663	124 601	0	1 414	10 316	7 957	622 774	-103 245	2 357 481
Menot	1 706 402	767	388 263	467 614	1 627 762	69 017	0	1 408	9 591	7 970	552 959	106 715	2 161 991
Toimintakate	-39 841	319	105 369	0	65 901	55 584	0	7	725	-13	69 816	3 470	195 489
Poistot	58 380	0	59 193	-5	117 578	34 412	0	544	5 571	128	46 208	2 116	202 327
Liikevoitto	-98 221	319	46 176	5	-51 677	21 172	0	-538	-4 846	-141	23 607	5 585	-6 838
	-5,89 %	29,37 %	9,35 %		-3,05 %	16,99 %		-38,03 %	-46,98 %	-1,77 %	3,79 %		-0,29 %
Rahoituskulut	-5 959	-2 592	-386	370	-8 567	-11 849	0	-295	-2 246	-43	-19 356	-3 319	-45 674
Rahoitustuotot	18 092	41 756	83	-112	59 818	1 555	0	62	3 412	89	2 031	-7 259	59 709
Peruspääomakorvaus	28 575		-28 317	-258	0								
Väh.osuus + muut tyttäret					0	0	0	0	0	0		0	0
Nettotulos	-57 513	39 483	17 556	5	-425	10 878	0	-770	-3 681	-95	6 283	-4 992	7 197

Konsernitasolla kertyi tuloja suhteessa vuoteen 2013 lähes 30 meur enemmän – valtionosuuksia kanavoidaan 49,2 meur edestä myös suoraan Espoon kaupungin tyttäriin (ammattikorkeakoulutoiminta)

Espeen kaupunkikonserni tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	Ero 2014/2013	Ero Konserni/kaupunki
<i>Myyntituotot</i>	533 155	528 408	495 623	487 165	4 746	468 610
<i>Maksutuotot</i>	118 321	123 169	119 999	107 941	-4 848	13 857
<i>Tuet ja avustukset</i>	46 146	41 540	38 409	34 301	4 606	10 251
<i>Vuokratuotot</i>	142 026	135 383	131 142	127 736	6 643	142 026
<i>Muut tuotot</i>	45 328	52 712	45 725	57 424	-7 384	-20 507
Toimintatuotot	884 974	881 212	830 897	814 567	3 763	614 235
Valmistus omaan käyttöön	60 800	50 164	64 236	0	10 636	401
<i>Verotulot</i>	1 332 758	1 307 153	1 249 323	1 231 449	25 606	0
<i>Valtionosuudet</i>	78 949	89 783	95 648	75 921	-10 834	49 180
Verot ja valtionosuudet	1 411 707	1 396 935	1 344 971	1 307 370	14 771	49 180
<i>Satunnaiset tuotot</i>	0	0	0	23	0	0
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	0	-3	0	0
Myyntivoitot/tappiot	0	0	0	19	0	0
" Liikevaihto "	2 357 481	2 328 311	2 240 104	2 121 956	29 170	663 816

Konsernitasolla kaupungin kokonaiskustannusmassassa nousi vuoden 2014 yli 70 meur samalla kuin tuloja kertyi ainoastaan 30 meur ja konsernitasolla kaupunki tekee liikevoittotasolla tappiota

Espeen kaupunkikonserni tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	Ero 2014/2013	Ero Konserni/kaupunki
" Liikevaihto "	2 357 481	2 328 311	2 240 104	2 121 956	29 170	663 816
<i>Palkat ja palkkiot</i>	696 774	678 649	664 658	637 975	18 125	211 521
<i>Eläkekulut</i>	153 700	150 103	139 969	134 432	3 597	38 622
<i>Muut hlö sivukulut</i>	40 111	39 098	38 244	45 850	1 012	12 459
Henkilöstökulut yhteensä	890 585	867 850	842 871	818 258	22 735	262 602
Palvelujen ostot	884 007	857 298	825 101	716 509	26 709	170 883
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	160 502	157 454	151 017	153 913	3 048	89 718
Avustukset	144 696	136 319	126 226	115 356	8 378	-5 703
Vuokratulut	59 228	56 212	50 861	46 668	3 016	59 228
Muut toimintakulut	23 774	30 450	29 783	26 648	-6 676	-41 753
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-801	-4 488	-6 935	-1 952	3 687	-801
Toiminnankustannukset	2 161 991	2 101 095	2 018 923	1 875 398	60 897	534 174
Toimintakate	195 489	227 216	221 181	246 558	-31 727	129 641
Poistot	202 287	191 004	200 959	177 888	11 284	84 709
Liikevoitto	-6 798	36 212	20 223	68 670	-43 010	44 932
Kustannusmassa yhteensä	2 364 279	2 292 099	2 219 882	2 053 286	72 180	618 884
Ulkoistamisaste(palveluiden ostot/kust.massaan)	37,4 %	37,4 %	37,2 %	34,9 %	0	-3,47 %

Tyttärien & kuntayhtymien ulkoiset henkilöstökulut

Konsernitasolla kaupunki teki nettotulosta 7 meur edestä koska kaupungin sijoitustoimonta tuottaa lähes 60 meur rahoitustuottoja – oikeaoppisesti kaupunki ei tee konsernitasolla isoja voittoja ja kunnallisverotaso oli oikein

Espoon kaupunkikonserni tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	Ero 2014/2013	Ero Konserni/kaupunki
Liikevoitto	-6 798	36 212	20 223	68 670	-43 010	44 932
<i>Korkotuotot</i>	14 067	12 520	13 986	13 677	1 547	-1 621
<i>Muut rahoitustuotot</i>	45 642	54 857	35 453	25 249	-9 215	1 512
<i>Korkokulut</i>	-38 799	-41 114	-42 614	-40 856	2 316	-35 138
<i>Muut rahoituskulut</i>	-6 876	-4 320	-3 704	-20 803	-2 556	-1 970
Rahoitusnetto	14 035	21 943	3 121	-22 733	-7 908	-37 216
Arvon alentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ali ja alipariarvot	-40	-2 036	-101	132	1 996	-40
Netto tulos	7 197	56 120	23 243	46 069	-48 923	7 676

Tyttärien &
kuntayhtymien
nettokorot

Espoolla on konsernitasolla 19 927 työntekijää ja ulkoistamisaste on 37,4 %

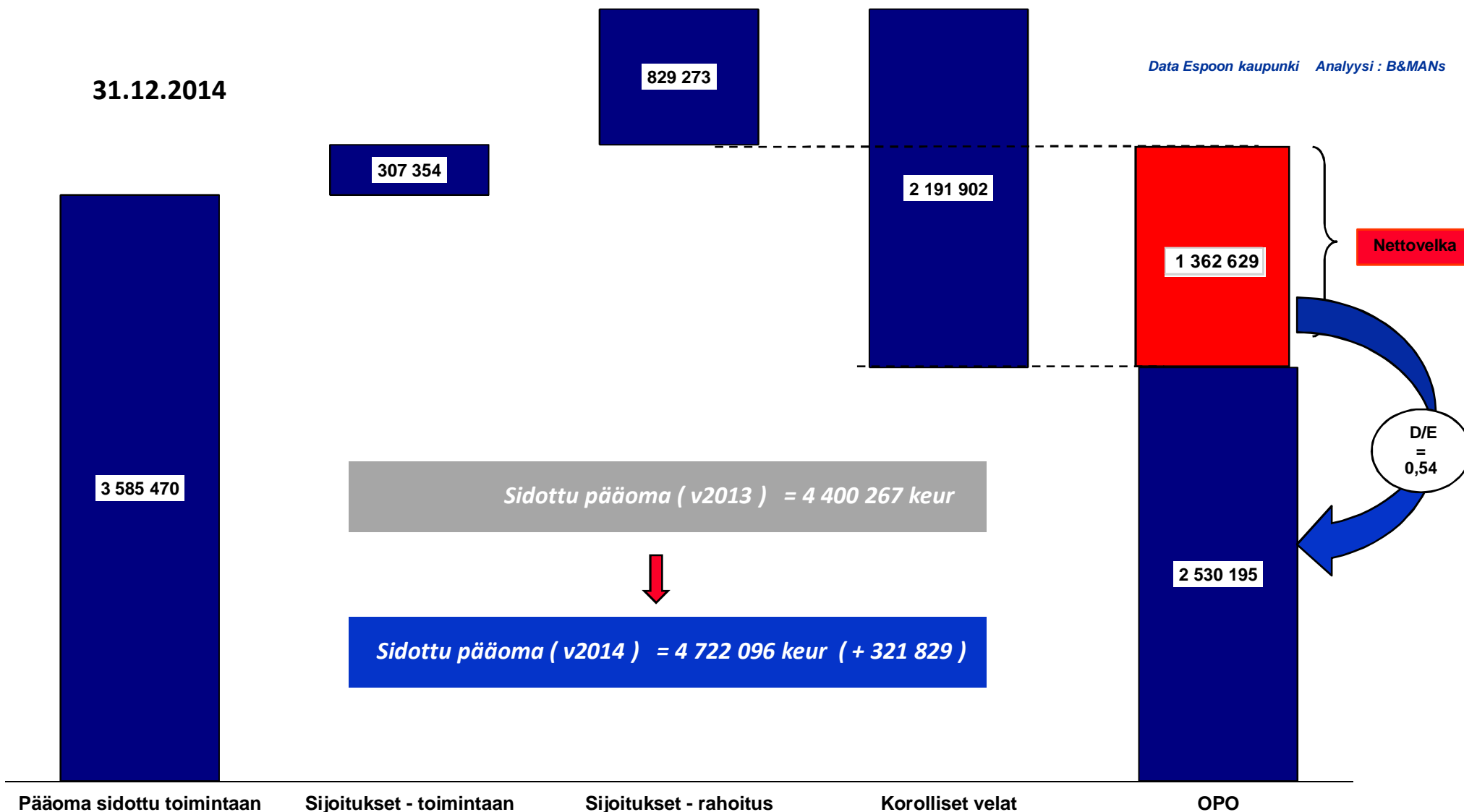
Espoon kaupunki konserni	2014	2013	2012	2011
Henkilöstö (kaupunki)	14 051	13 970	13 787	13538
Henkilöstöarvio(konsernissa)	19 927	19 760	19 636	19 125
Henkilöstö (tyttärissä)	5 876	5 790	5 849	5 587
Kustannusmassa yhteensä	2 364 279	2 292 099	2 219 882	2 053 286
Ulkoistamisaste(palveluiden ostot/kust.massaan)	37,4 %	37,4 %	37,2 %	34,9 %

Espoon kaupungin konsernin sidottu pääoma per kokonaisuus

Espoon kaupunki 2014	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki	Arava toiminta	Energia toimintaa harjoittavat	Kiinteistö toimintaa harjoittavat	Kunnalista liiketoimintaa harjoittavat	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät (En osuus)		
Sidottu toimintaan	641 441	13 697	769 211		1 420 266	807 407	0	143 691	776 346	1 614	564 988	-128 842	3 585 470
Sijoitukset - toimintaan	1 212 203	17 267	117 762	-573 502	770 730	20 168	0	531	30 062	463	5 785	-520 385	307 354
Sijoitukset - rahoitus	148 114	543 312	0	0	691 426	63 861	0	18 953	4 834	3 459	64 652	-17 911	829 273
Sidottu pääoma	2 001 758	574 277	886 973		2 882 422	891 436	0	163 174	811 242	5 536	635 425	0	4 722 096
Korolliset velat	355 645	0	2 012	-2 012	355 644	735 710	0	134 102	734 146	0	370 638	-138 340	2 191 902
Oma pääoma	1 646 112	574 277	884 961	-571 490	2 526 777	155 725	0	29 072	77 096	5 536	264 786	-528 798	2 530 195

Sisältää
Länsimetro Oy

Espoon kaupunki on konsernitasolla kahden viime vuoden aikana sitonut 531 meur uutta pääomaa – taserakenne kuitenkin vielä terve (D/E = 0,54) – nettovelkaa 1 362,6 meur

Espoon kaupunkikonsernin kassavirta:

Investointitaso peräti 719,4 meur (+ 220,3 meur) ; uutta lainaa otettu 308,8 meur edestä , investoinnit tyttäriin 399,2 meur (Länsimetro) ja kassavaroja vapautettu 110 meur konsernitasolla

Espoon kaupunkikonserni			Muutos 2014/2013	Delta Konserni vs kaupunki
Rahoituslaskelma	2014	2013		
Vuosikate	209 524	249 159	-39 635	92 426
Satunnaiset erät			0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-25 477	-38 870	13 393	868
Toiminnan rahavirta	184 047	210 289	-26 242	93 294
Investointimenot	-719 372	-499 056	-220 316	-399 183
Rahoitusosuudet inv.menoihin	60 146	45 857	14 289	271
Pysyvien vastaavien luovutustulot	34 810	39 553	-4 743	263
Investointien rahavirta	-624 416	-413 646	-210 770	-398 649
Toiminnan ja investointien rahavirta	-440 369	-203 357	-237 012	-305 355
Antolainasaamisten lisäykset	-516	-148		-16
Antolainasaamisten vähennykset	185	546		-497
Antolainauksen muutokset	-331	398		-513
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	419 653	429 369		302 653
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-123 184	-101 002		-80 643
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 361	-455		69 840
Lainakanna muutokset	308 830	327 912		291 850
Oman pääoman muutokset	-29	131		-29
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-66	319		-1
Vaihto-omaisuuden muutos	-729	-76		-593
Saamisten muutos	12 329	26 129		-9 046
Korottomien velkojen muutos	10 092	-1 354		4 326
Muut maksuvalmiuden muutokset	21 626	25 018		-5 314
Rahoituksen rahavirta	330 096	353 459		285 994
Rahavarojen muutos	-110 273	150 102		-19 361
Rahavarat 31.12.	829 273	939 544		
Rahavarat 1.1.	939 544	789 443		

Tyttären kassavirta

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Espoon kaupunki 2010-2014
- Espoon kaupunkikonserni 2014
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

Espoon kaupunkikonserni - Espoon kaupunkikonsernin talouden tukijalka on suomalaisten kaupunkien eliittiä

- Espoo pärjäisi hyvin itsenäisenä ilman valtion subventointia (valtion-osuuksia)
- Espoon laskennallinen bruttoveroaste oli viime vuonna 22,35 prosenttia. Luku vastaa verotaso, jonka kaupunki joutuisi kantamaan ilman valtion ja kunnan välisiä tulonsiirtoja (valtionosuuksia ja osuus yhteisöverotuotoista) ja kiinteistövero. Espoo on suurista kaupungeista kaikkein omavaraisin.
- Espoon asukkaat ovat kaupunkikonsernin asukaskohtaisella nettovarallisuudella mitattuna suurista kaupungeista toiseksi varakkaimpia heti Helsingin jälkeen.
- Vaikka kaupungin verotulot nousivat viime vuonna 25,6 miljoonalla eurolla, nousu ei ole ollut odotusten mukainen väkiluvun lisääntymiseen verrattuna. Espoon väkiluvun kasvu vauhdittui viime vuonna, ja kaupungin asukasluku kasvoi lähes 5 000 uudella asukkaalla.
- Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasausvähennys on Espoossa erittäin korkea. Yhden kunnallisveroprosentin laskennallinen tuotto Espoossa on 63,2 miljoonaa euroa. Kaupungin verotuloja tasataan käytännössä kolmen prosenttiyksikön verran eli ilman tasausta kaupungille riittäisi 15 prosentin kunnallisverotaso.
- Kauppalehti julkaisee kevään ja alkukesän aikana kymmenen suurimman kaupungin talousanalyysit. Kaupunkisarjan luvut tuottaa B&MANs. Analyysit perustuvat konsernilukuihin. Kattavan kokonaiskuvan saamiseksi niissä on mukana kaupunki liikelaitoksineen, tytäryhtiöt ja osuudet kuntayhtymistä.
- Espoon kaupunkikonserni käytti viime vuonna investointeihin 719,4 miljoonaa euroa. Länsimetron rakentaminen vie investointikakusta noin puolet vuoteen 2019 asti. Valtio on sitoutunut osallistumaan Länsimetron kustannuksiin 30 prosentin osuudella.

Espoon kaupunkikonserni - Espoon kustannuskehitys suhteessa tuloihin kehittyi viime vuonna epäsuotuisasti

- Kaupungin kustannusmassa nousi lähes kuuden prosentin vuosivauhtia ja tuotot vastaavasti vain neljä prosenttia.
- Lähes kahden prosenttiyksikön ero näkyy kaupungin liiketuloksessa, joka oli viime vuonna 51,7 miljoonaa euroa tappiollinen.
- Kustannustason nousua katetaan aktiivisella sijoitustoiminnalla. Kaupunki teki viime vuonna käytännössä nollatuloksen eli kunnallisverotuloja ei kerätty liikaa.
- Erikoissairaanhoidosta ja toimeentulotuesta on koitunut taloudelle huomattavia ylimääräisiä menoja. Vanhusväestön osuus on noussut selvästi ja on osoitus lisääntyvästä palveluiden tarpeesta tulevaisuudessa.
- Espoossa palveluita on ulkoistettu eniten Suomen suurista kaupungeista. Ulkoistamisaste oli viime vuonna 37,4, kun esimerkiksi Helsingissä vastaava luku oli 26,8. Korkea ulkoistamisaste kertoo kaupungin halusta keskittyä ydintehtäviinsä, parantaa tuottavuutta ja hankkia palveluita kilpailluilta markkinoilta.
- Espoon kaupungin taseessa on rahastoituna energialiiketoiminnan myynnistä kertyneitä voittovaroja, joiden käyttötarkoituksesta on sovittu. Rahastot tekivät viime vuonna 39,4 miljoonan euron nettotuloksen.
- Kaupungin rahastoihin on korvamerkitty 574,3 miljoonaa euroa voittovaroja, joista 543,3 miljoonaa euroa on käyttämättä.

Espoon kaupunkikonserni - Espoon kustannuskehitys suhteessa tuloihin kehittyi viime vuonna epäsuotuisasti

- **Konsernitasolla kaupungin kokonaiskustannusmassa nousi viime vuonna yli 70 miljoonaa euroa samalla, kun tuloja kertyi ainoastaan 30 miljoonaa euroa.**
- **Kaupunkikonsernin liikevoitto oli 6,8 miljoonaa euroa tappiollinen.**
- **Nettotulos nousi kuitenkin 7,2 miljoonaa euroa positiiviseksi, koska konsernin sijoitustoiminta tuotti lähes 60 miljoonaa euroa.**
- **Vaikka Espoo on konsernitasolla sitonut kahden viime vuoden aikana 531 miljoonaa euroa uutta pääomaa, tase on vahva: omaa pääomaa on selvästi enemmän kuin korollista nettovelkaa. Emokaupunki sen sijaan on velaton.**
- **Espoon kymmenestä liikelaitoksesta kertyi viime vuonna liikevaihtoa 493,6 miljoonaa euroa. Tilakeskuksen osuus siitä on 207,2 miljoonaa euroa.**
- **Toiminnasta kertyneitä peruspääomakorvauksia kanavoitiin takaisin peruskuntaan 28,3 miljoonan euron edestä**